

Logică digitală

-Curs 2-

REPREZENTAREA
DATELOR ÎN SISTEME
DE CALCUL

Reprezentarea numerelor în sistemele de calcul

- ❑ Sisteme de numerație poziționale (binar, octal, hexazecimal);
 - ❑ Reprezentarea numerelor în virgulă fixă (SM, C1, C2);
 - ❑ Reprezentarea numerelor de virgulă flotantă;
 - ❑ Coduri binare pentru numere zecimale;
-

Sisteme de numere poziționale

- **Sistem pozițional** - un număr este reprezentat printr-un șir de cifre, unde fiecare poziție a unei cifre este asociată o anumită greutate.

- Valoarea numărului este o sumă a cifrelor înmulțită cu greutatea aferentă:

$$\text{Ex1: } 1734 = 1 * 10^3 + 7 * 10^2 + 3 * 10^1 + 4 * 10^0$$

- Fiecare greutate e o putere a lui 10 corespunzătoare poziției numărului. Pentru numere cu virgulă folosim puteri negative a lui 10.

$$\text{Ex2: } 5186.67 = 5 * 10^3 + 1 * 10^2 + 8 * 10^1 + 6 * 10^0 + 6 * 10^{-1} + 7 * 10^{-2}$$

Sisteme de numere poziționale

- **Sistem pozițional** - un număr este reprezentat printr-un șir de cifre, unde fiecare poziție a unei cifre este asociată o anumită greutate (pondere).

$$D = d_{m-1} d_{m-2} \dots d_1 d_0 . d_{-1} d_{-2} \dots d_{-n}$$

MSD

Virgula fixă

LSD

$$D = d_{m-1} \cdot 10^{m-1} + \dots + d_0 \cdot 10^0 + d_{-1} \cdot 10^{-1} + \dots + d_{-n} \cdot 10^{-n}$$

Sisteme de numere binare

□ Formă generală a unui număr binar

$$D = \mathbf{b_{m-1} b_{m-2} \dots b_1 b_0 . b_{-1} b_{-2} \dots b_{-n}}$$

↑
MSB

↑
Virgula fixă

↑
LSB

Valoarea:

$$D = \sum_{i=-n}^{p-1} b_i * r^i \quad , \text{ unde } r = 2 \text{ radix(bază)}$$

Sisteme de numere binare

Ex.: $N = 11001.011_2$

$$N = 1 * 2^4 + 1 * 2^3 + 0 * 2^2 + 0 * 2^1 + 1 * 2^0 + 0 * 2^{-1} + 1 * 2^{-2} + 1 * 2^{-3} = 25.375_{10}$$

□ Baza 8 corespunde sistemului octal. cifre $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$

□ Baza 16 corespunde sistemului hexazecimal.
cifre $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F\}$

Binar, octal, hexazecimal ...

Zecimal	Binar	Octal	Hexazecimal
0	0000	0	0
1	0001	1	1
2	0010	2	2
3	0011	3	3
4	0100	4	4
5	0101	5	5
6	0110	6	6
7	0111	7	7
8	1000	10	8
9	1001	11	9
10	1010	12	A
11	1011	13	B
12	1100	14	C
13	1101	15	D
14	1110	16	E
15	1111	17	F

Conversia numerelor

□ Conversia din binar în hexazecimal

Ex: 010011110111.101001010

- Partiționarea numărului binar în grupuri de 4 pornind de la virgulă și înaintând spre dreapta sau stanga :

0100_1111_0111 . 1010_0101_0000

- Fiecare grup corespunde unei singure cifre hexazecimale. Folosind Tabelul ant. obținem:

4F7.D50

Aplicație: Converteți numărul din binar în hexazecimal:

11111001010.01111111

Raspuns : FCA.7F

Conversia numerelor

Conversia din binar în octal

- Partiționarea numărului binar în grupuri de 3 pornind de la virgulă și înaintând spre dreapta sau stanga.
 - Fiecare grup corespunde unei singure cifre din octal.
 - Aplicație: 111010.11
111_010.110
Raspuns: 72.6
-

Conversia numerelor

□ Conversia din zecimal în binar

- Conversia unui număr întreg din zecimal în binar se face prin algoritmul împărțire succesive ale lui N (nr de convertit) la r (noua bază).
 - Procesul se repetă până se obține câtul 0.
-

Conversia numerelor

□ Conversia din zecimal în binar

Ex: Conversia nr zecimal 119:

119 : 2 = 59 rest 1 (LSB)

59 : 2 = 29 rest 1

29 : 2 = 14 rest 1

14 : 2 = 7 rest 0

7 : 2 = 3 rest 1

3 : 2 = 1 rest 1

1 : 2 = 0 rest 1 (MSB)

$$119_{10} = 1110111_2$$

Condiția de oprire

Conversia numerelor

Conversia numărului 73 din baza 10 în baza 2

$$N9 = 73_{10} = 1001001_2$$

$$73 / 2 = 36 \quad \text{rest } 1 \quad b_0$$

$$36 / 2 = 18 \quad \text{rest } 0 \quad b_1$$

$$18 / 2 = 9 \quad \text{rest } 0 \quad b_2$$

$$9 / 2 = 4 \quad \text{rest } 1 \quad b_3$$

$$4 / 2 = 2 \quad \text{rest } 0 \quad b_4$$

$$2 / 2 = 1 \quad \text{rest } 0 \quad b_5$$

$$1 / 2 = 0 \quad \text{rest } 1 \quad b_6$$

Conversia numerelor

- Conversia din zecimal în binar
 - Pentru conversia numerelor fracționale, se **înmulțește** numărul cu noua bază în care se convertește numărul.
 - Partea **întreagă** a rezultatului devine bit al șirului care reprezintă rezultatul conversiei.
 - Înmulțirea se face până rezultatul devine 0.

Ex: Conversia lui 0.75 în baza 2.

$0.75 * 2 = 1.5$	parte întreagă 1 (MSB)	si fracționară 0.5
$0.5 * 2 = 1.0$	parte întreagă 1	si fracționară 0
$0.0 * 2 = 0.0$	parte întreaga 0 (LSB)	

Conversia numerelor

Conversia numărului 0.8125 din baza 10 în baza 2

$$N_{10} = 0.8125_{10} = 0.1101_2$$

$0.8125 * 2 = 1.625$	parte întreagă	1	b_{-1}
----------------------	----------------	---	----------

$0.625 * 2 = 1.25$	parte întreagă	1	b_{-2}
--------------------	----------------	---	----------

$0.25 * 2 = 0.5$	parte întreagă	0	b_{-3}
------------------	----------------	---	----------

$0.5 * 2 = 1$	parte întreagă	1	b_{-4}
---------------	----------------	---	----------

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

- Sistemele digitale sunt realizate din circuite ce procesează cifrele binare „0” și „1”
- Numerele fără semn:
 - un șir de „0” și „1”.
 - Fiecare cifră binară poartă denumirea de bit (**b**inary **d**igit).
 - Val. șirului binar $N = b_{n-1}b_{n-2}...b_1b_0.b_{-1}b_{-2}...b_{m-1}$
 - este dată de formula:

$$N = \sum_{i=-m}^{n-1} b_i * 2^i$$

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

- Pentru reprezentarea numerelor cu semn, se alocă bitul cel mai semnificativ (cel mai din stânga – most significant bit - MSB) semnului:
 - „0” - numere pozitive,
 - „1” - numere negative.
- Uzual în sistemele de calcul se operează fie cu numere întregi, fie cu numere fracționare;
- Din acest motiv, poziția virgulei este considerată implicit după cum urmează:
 - numere întregi poziția virgulei este la dreapta bitului cel mai puțin semnificativ: $b_{n-1}b_{n-2}...b_1b_0$.
 - numere fracționare poziția virgulei este la dreapta bitului cel mai semnificativ, care este și bitul de semn:

$$b_0.b_{-1}...b_{-n+1}b_{-n}$$

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

- Pentru reprezentarea numerelor cu semn există trei formate de reprezentare:
 - semn-mărime - **SM**,
 - complement de 1 – **C1**,
 - complement de 2 – **C2**.
-

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

☐ Reprezentarea în semn-mărime/sign-magnitude (SM)

- 1 bit semn, n biți mărime (valoare absolută)
 - Valoarea bitului de semn determină semnul
 - ☐ 0 – numere pozitive
 - ☐ 1 – numere negative
 - domeniul valoric a reprezentării în formatul semn-mărime acesta este între $-2^{n-1} + 1$ și $2^{n-1} - 1$
 - Exemplu:
 - +85 = 0 1010101
 - 85 = 1 1010101
-

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

☐ Semn-mărime/sign-magnitude (SM)

■ Avantaje

- ☐ simplitate
- ☐ negare simplă prin schimbarea bitului de semn
- ☐ implementare facilă a operației de înmulțire

■ Dezavantaje

- Dublă reprezentare pentru 0 (+0 și -0)
 - Implementare dificilă pentru adunare
 - Exercițiu: $(-19) + (+12)$
-

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă – SM

□ Ex.:

				Semn		Marime			
+	25	=	0	1	1	0	0	1	
-	25	=	1	1	1	0	0	1	

$$\begin{array}{r}
 + \ 2 \ = \ 0 \quad 0 \ 1 \ 0 \ + \\
 + \ 3 \ = \ 0 \quad 0 \ 1 \ 1 \\
 \hline
 0 \quad 1 \ 0 \ 1 \ = \ +5
 \end{array}$$

a.

$$\begin{array}{r}
 - \ 2 \ = \ 1 \quad 0 \ 1 \ 0 \ + \\
 + \ 3 \ = \ 0 \quad 0 \ 1 \ 1 \\
 \hline
 1 \quad 1 \ 0 \ 1 \ = \ -5 \quad (!)
 \end{array}$$

c.

$$\begin{array}{r}
 - \ 2 \ = \ 1 \quad 0 \ 1 \ 0 \ + \\
 - \ 3 \ = \ 1 \quad 0 \ 1 \ 1 \\
 \hline
 0 \quad 1 \ 0 \ 1 \ = \ +5 \quad (!)
 \end{array}$$

b.

$$\begin{array}{r}
 + \ 2 \ = \ 0 \quad 0 \ 1 \ 0 \ + \\
 - \ 3 \ = \ 1 \quad 0 \ 1 \ 1 \\
 \hline
 1 \quad 1 \ 0 \ 1 \ = \ -5 \quad (!)
 \end{array}$$

d.

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

□ Complement de 1/One's complement (C1)

- 1 bit semn, n biți pentru mărime
- Numerele pozitive – identic cu SM
- Numerele negative – complementarea/negarea valorii pozitive

■ Exemplu:

$$+85 = 0\ 1010101$$

$$-85 = 1\ 0101010$$

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă – C1

❑ Dezavantaje:

- C1 nu este un format ponderat în conformitate cu notația pozițională
- există două reprezentări pentru numărul zero (pentru un număr reprezentat pe n biți avem 00000, respectiv $1\ 1111$), deci testarea pentru zero se va face de două ori

❑ Avantaje:

- o implementare mai facilă a operației de adunare comparativ cu SM

❑ domeniul valoric pentru numere întregi:

$$-2^{n-1} - 1 \text{ și } 2^{n-1} - 1$$

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă – C1

$$\begin{array}{rcl}
 + & 2 & = \\
 + & 3 & = \\
 \hline
 & & 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad + \\
 & & 0 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \\
 & & \hline
 & & 0 \quad 1 \quad 0 \quad 1 = +5
 \end{array}$$

a.

$$\begin{array}{rcl}
 - & 2 & = \\
 + & 3 & = \\
 \hline
 & & 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad + \\
 & & 0 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \\
 & & \hline
 & & 1 \quad 0 \quad 0 \quad 0 \quad + \\
 & & \text{EAC} & & 1 \\
 & & \hline
 & & 0 \quad 0 \quad 0 \quad 1 = +1
 \end{array}$$

c.

$$\begin{array}{rcl}
 - & 2 & = \\
 - & 3 & = \\
 \hline
 & & 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \quad + \\
 & & 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \\
 & & \hline
 & & 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \quad 1 \quad + \\
 & & \text{EAC} & & 1 \\
 & & \hline
 & & 1 \quad 0 \quad 1 \quad 0 = -5
 \end{array}$$

b.

$$\begin{array}{rcl}
 + & 2 & = \\
 - & 3 & = \\
 \hline
 & & 0 \quad 0 \quad 1 \quad 0 \quad + \\
 & & 1 \quad 1 \quad 0 \quad 0 \\
 & & \hline
 & & 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 = -1
 \end{array}$$

d.

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă

□ Complement de 2/ Two's complement (C2)

- Numerele pozitive – identic cu SM
 - Numerele negative – negarea valorii pozitive la care se adaugă 1
 - Întregi: $1\overline{b_{n-2}}\dots\overline{b_1}\overline{b_0} + 0.0\dots01$
 - Fraționare: $1.\overline{b_{-1}}\dots\overline{b_{-n+1}}\overline{b_{-n}} + 0.0\dots01$
 - Exemplu:
 - +85 = 0 1010101
 - 85 = 1 0101011
-

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă – **C2**

■ Dezavantaje:

- Mai dificil de obținut decât SM și C1;
- nu este un format ponderat în conformitate cu notația pozițională
- anomalia complementului de doi

■ Avantaje:

- O singură reprezentare pentru 0 !
 - 00000000
 - Implementarea facilă a operației de adunare
 - Exercițiu $(-19) + (+12)$
-

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă – **C2**

Număr zecimal	Format SM	Format C1	Format C2
+3	0 11	0 11	0 11
+2	0 10	0 10	0 10
+1	0 01	0 01	0 01
+0	0 00	0 00	0 00
-0	1 00	1 11	
-1	1 01	1 10	1 11
-2	1 10	1 01	1 10
-3	1 11	1 00	1 01
-4	----	----	1 00

Reprezentarea numerelor în virgulă fixă – C2

$$\begin{array}{rcccccc} + & 2 & = & 0 & 0 & 1 & 0 & + \\ + & 3 & = & 0 & 0 & 1 & 1 & \\ \hline & & & 0 & 1 & 0 & 1 & = + 5 \end{array}$$

a.

$$\begin{array}{rcccccc} - & 2 & = & 1 & 1 & 1 & 0 & + \\ + & 3 & = & 0 & 0 & 1 & 1 & \\ \hline & & & 0 & 0 & 0 & 1 & = + 1 \end{array}$$

C.

$$\begin{array}{r} - \quad 2 \quad = \quad 1 \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad + \\ - \quad 3 \quad = \quad 1 \quad 1 \quad 0 \quad 1 \\ \hline 1 \quad 0 \quad 1 \quad 1 \quad = \quad - \quad 5 \end{array}$$

b.

$$\begin{array}{ccccccccc} + & 2 & = & 0 & & 0 & 1 & 0 & + \\ - & 3 & = & 1 & & 1 & 0 & 1 & \\ \hline & & & 1 & & 1 & 1 & 1 & = - 1 \end{array}$$

d.

- Domeniul valoric pentru numere întregi:
 - 2^{n-1} și $2^{n-1} - 1$

Aplicație:

- Se dau următoarele perechi de numere întregi: $+23$ și $+18$, $+23$ și -18 , -23 și $+18$, respectiv -23 și -18 .
Se cere:
 - Să se convertească numerele în formatele semn-mărime, complement de 1, respectiv complement de 2.
 - Să se efectueze adunarea celor două numere.
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă (mobilă)

- reprezentate folosind notația științifică (care nu este pozițională) → un domeniu valoric foarte mare.
- Pentru a reprezenta un număr în virgulă flotantă folosim trei numere conform relației:

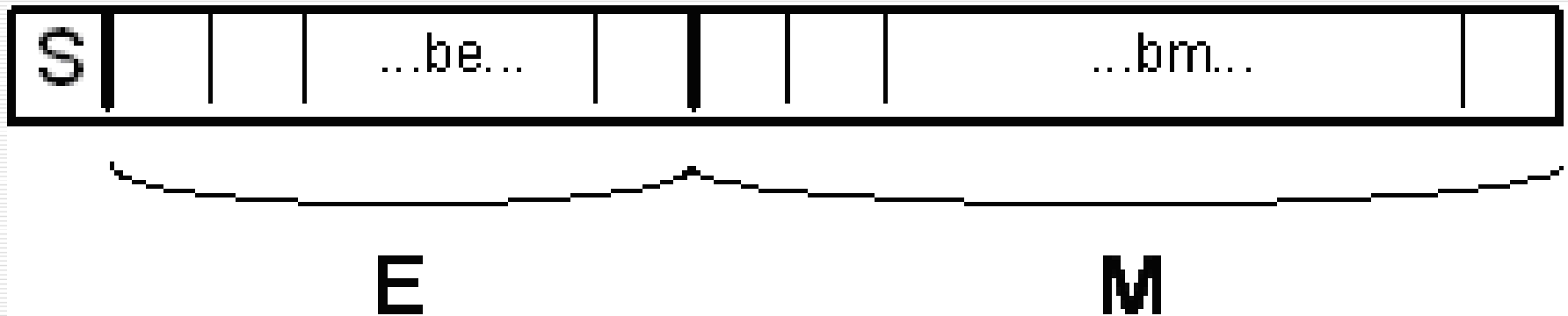
$$N = M * B^E$$

M - mantisa. (M poate fi reprezentată în SM sau C2)

B - baza (de obicei e 2 sau o putere a lui 2)

E - exponent. (E este reprezentat în SM sau cod exces)

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă

M - mantisa. (*M* poate fi reprezentată în SM sau C2)

B - baza (de obicei e 2 sau o putere a lui 2)

E - exponent. (*E* este reprezentat în SM sau cod exces)

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă

□ Reprezentarea mantisei:

■ Reprezentarea lui 18:

$$18 * 10^0 = 1.8 * 10^1 = 0.18 * 10^2 = \dots = 0.0\dots018 * 10^n$$

■ *Obs.:* M , B și E au o infinitate de valori posibile

■ Pentru o tratare unitară și eficientă prin prisma a procesării în sistemele de calcul → o reprezentare **unică** → normalizarea mantisei M

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă – Normalizarea mantisei

- M în SM primul bit din dreapta virgulei trebuie să fie 1.
 - M în C2 și M conține:
 - valoare negativă atunci primul bit din dreapta virgulei trebuie să fie 0.
 - valoare pozitivă, atunci folosim regula de la SM.
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă – Normalizarea mantisei

Operația de normalizare presupune:

- ❑ mutări succesive ale virgulei la dreapta, urmată de incrementarea exponentului;
- ❑ Primul bit (bitul de semn) este 1, asadar numărul este negativ → primul bit din dreapta virgulei trebuie să fie 0

$$1.11100011_{C_2} \rightarrow 11.1100011_{C_2} * 2^1 \rightarrow 111.100011_{C_2} * 2^2$$

$$\rightarrow 1111.\underline{000}11_{C_2} * 2^3$$

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă – Normalizarea mantisei

Operația de normalizare presupune:

- ❑ mutări succesive ale virgulei la stânga, urmată de decrementarea exponentului;

$$\begin{array}{l} \overset{\curvearrowleft}{0.00011101}_{SM} \rightarrow \overset{\curvearrowleft}{00.0011101} * 2^{-1} \rightarrow \overset{\curvearrowleft}{000.011101} * 2^{-2} \\ \rightarrow 0000.\underline{1}1101 * 2^{-3} \end{array}$$

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă

☐ Reprezentarea exponentului:

- Problema reprezentării lui 0 în virgulă mobilă.

$$0 = 0 * B^E$$

- ... mai multe variante de reprezentare
 - zero trebuie să fie cât mai ușor de detectat și testat → (?) șir de biți de '0'
 - Dar... în calcule recurgem la aproximări
 - ☐ este posibil ca în urma unor calcule (FP), datorită acestor aproximări successive, să obținem în loc de 0 un număr foarte mic ($M \neq 0$).
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă

- ❑ Pentru a minimiza eroarea → exponentul aferent lui 0 să fie cel mai mic posibil.
 - ❑ valoarea minimă a oricărui exponent să fie 0.
 - ❑ Toate valorile negative reprezentabile pe N biți sunt deplasate (devin pozitive) prin adunarea unui bias (unui surplus) = valoarea absolută a celui mai mic număr reprezentabil pe N numărul de biți exponent.
 - ❑ Pentru exponent reprezentat în:
 - SM pe 8 biți → valoarea bias-ului este 127
 - C2 pe 8 biți → valoarea bias-ului este 128
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă – reprezentarea exp.

Reprezentare binară	Valoare fără semn	Valoare cu semn (reală-cea a numărului reprezentat)	
		Bias = 127	Bias = 128
11111111	255	+128	+127
11111110	254	+127	+126
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
10000001	129	+2	+1
10000000	128	+1	0
01111111	127	0	-1
01111110	126	-1	-2
.	.	.	.
.	.	.	.
.	.	.	.
00000001	1	-126	-127
00000000	0	-127	-128

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă

□ Cele mai reprezentative standarde pentru virgula mobilă sunt:

■ IEEE 754

■ IBM S360/370

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă

- Standardul IEEE 754/2008- formate:
 - Half precision
 - Simple precision
 - Double precision
 - Double-extended
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă: IEEE 754

☐ Caracteristici:

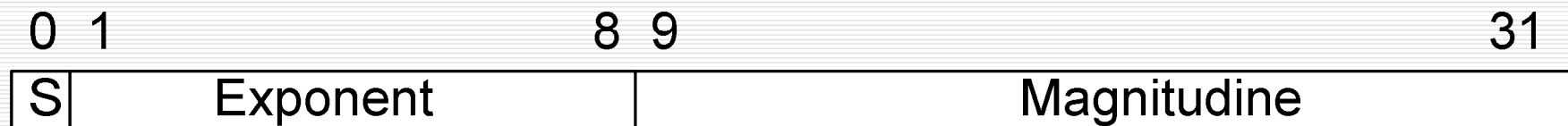
- E și M – format SM
 - Exponentul este reprezentat în exces de:
 - ☐ 127 pentru simplă precizie
 - ☐ 1023 pentru dublă precizie.
 - *Hidden bit.*
 - ☐ Mantisa are un bit de 1 ascuns.
 - ☐ bitul la dreapta virgulei care trebuie să fie 1 (din condiția de normalizare).
 - ☐ (S. **1**M) (unde S este semnul iar M este mantisa)
→ virgula a fost mutată la dreapta bit-ului de 1
cel mai semnificativ: S**1**.M
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă: IEEE 754 simplă precizie

□ Simplă precizie: 32 biți

- 1 bit de semn
- 8 biți de exponent; exponent reprezentat în exces de 127
- 23 biți de mantisă (significand)

□ Formatul de număr este:

Ex.: Să se reprezinte în format IEEE 754 SP numărul 4.625

- Pasul 1: Se convertește numărul în baza 2.

$$4.625 = 100.101 * 2^0$$

- Pasul 2: Normalizare $\rightarrow 1.M$ (mutarea virgulei cu ajustarea corespunzătoare a puterii lui 2)

$$100.101 = 1.00101 * 2^2$$

$$E = 2 + 127 (\text{exces}) = 129 = 128 + 1 = 2^7 + 2^0 = 10000001$$

- Pasul 3:

S	E (8 biți)	M (23 biți)
0	10000001	0010 1000 0000 0000 0000 000

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă: IEEE 754 dublă precizie

- Reprezentare pe 64 de biți:
 - 1 bit de semn
 - 11 biți de exponent reprezentați în exces de 1023
 - 52 biți de mantisă (significand)

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă: IEEE 754 valori speciale

Nr.	Exponent (E)	Mantisa (M)	Valoare speciala
1.	0	0	± 0
2.	0	$\neq 0$	Denormalized numbers
3.	255	0	$\pm \infty$
4.	255	$\neq 0$	NaN

- Nr. denormalizate: rezultat care este mai mic decât valoarea minimă reprezentabilă
- Infinit: situația în care rezultatul intermediar este infinit sau avem overflow
- 0/0 sau radical din nr. negativ

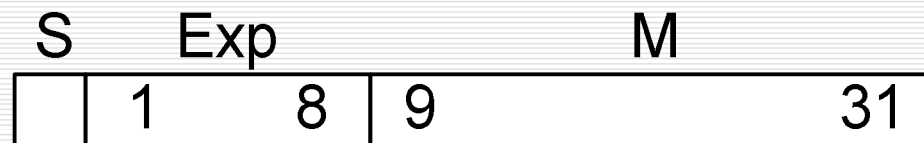
Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă: IBM S360/370

- Mantisa - SM
 - Baza este baza **16** →
 - domeniul valoric crește foarte mult.
 - incrementarea/decrementarea exponentului atrage după sine mutarea virgulei la stânga sau la dreapta cu **patru** poziții.
 - numărul se consideră normalizat atunci când prima cifră hexazecimală (adică primul grup de patru biți) din dreapta virgulei este diferită de zero,
 - Deosebiri față de IEEE 754 :
 - IBM nu prevede: valori speciale și excepții, cum sunt cele definite de standardul IEEE 754 (NaN, overflow, numere denormalizate).
 - Zero este reprezentat ca un sir continuu de zerouri.
 - Nu există hidden bit!
 - Baza este 16, și nu 2!
-

Reprezentarea numerelor în virgulă flotantă: IBM S360/370

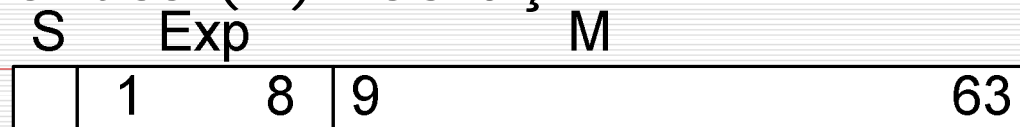
Formatul de simplă precizie :

- Semn (S) – 1 bit
- Exponent (Exp) – 7 biți (in exces de 64)
- Mantisa (M) – 24 biți

□ Formatul de dubla precizie are următoarele câmpuri:

- Semn (S) – 1 bit
- Exponent (Exp) – 7 biți (in exces de 64)
- Mantisa (M) – 56 biți

Coduri binare pentru numere zecimale

<p>(!)</p> <p>Cod (code),</p>	<p>O colecție de șiruri diferite pe n biți, iar fiecare dintre aceste șiruri are o semnificație (reprezintă un număr, caracter, etc.) poartă denumirea de <i>cod</i> (code). Numărul maxim de cuvinte ale unui cod pe n biți este 2^n. Nu întotdeauna însă, toate aceste combinații posibile pe n biți sunt folosite (fac parte din colecția de șiruri care alcătuiesc codul).</p>
<p>Cuvânt al unui cod (code word)</p>	<p>Un șir al colecției care reprezintă o combinație de n valori de 0 sau 1 se numește cuvânt de cod (code word).</p>

Coduri binare pentru numere zecimale - BCD

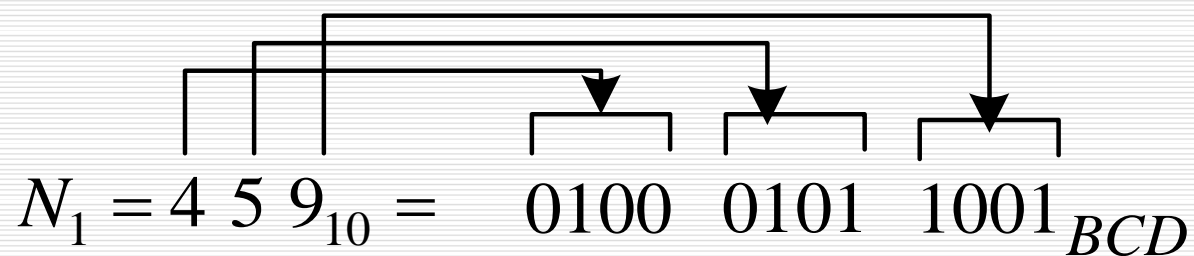
- ❑ există situații când se dorește afișarea rezultatelor de către interfețele externe ale dispozitivului de calcul într-un format ușor de înțeles (decodificat) de către utilizator – și anume mult întrebuițatul format zecimal;
 - ❑ cel mai la îndemână cod zecimal este BCD (binary-code decimal):
 - reprezentarea unei cifre BCD → înlocuirea cu reprezentarea în binar care îi corespunde → cu un nr. pe 4 biți
-

Coduri binare pentru numere zecimale - BCD

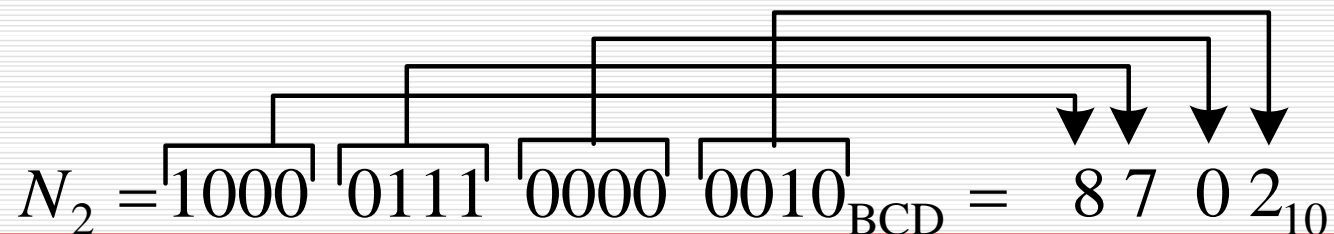
Cifră zecimală	Correspondent BCD
0	0000
1	0001
2	0010
3	0011
4	0100
5	0101
6	0110
7	0111
8	1000
9	1001

Coduri binare pentru numere zecimale - BCD

- conversia unui număr zecimal în BCD prin înlocuirea succesivă a cifrelor zecimale cu tetradele corespunzătoare

- operația inversă de transformare a unui număr reprezentat în BCD în omologul zecimal

Coduri binare pentru numere zecimale - BCD

□ Avantaje:

- simplitate
- este un cod pozițional, ponderea fiecărei cifre fiind $10^j \cdot 2^i$, unde j reprezintă poziția tetrazei zecimale, iar i poziția bitului în cadrul tetrazei

□ Dezavantaje:

- utilizează un număr mai mare de biți față de reprezentarea binară a numărului respectiv;
 - Fol. 3 cifre BCD - 12 biți (3 cifre zecimale * 4 biți/cifră) se pot reprezenta $10^3 = 1000$ de numere;
 - folosind reprezentarea binară, pe 12 biți se pot reprezenta $2^{12} = 4096$ de numere;
 - implementare anevoioasă a operației de adunare
-

Coduri binare pentru numere zecimale – Exces de 3

- Exces de 3 se obține din codul BCD astfel:
 - la fiecare cifră reprezentată în cod BCD se adună valoarea 3 (0011 în binar).
 - fiecare cifră zecimală se reprezintă cu ajutorul unei combinații de 4 biți (o tetradă de biți)
-

Coduri binare pentru numere zecimale – Exces de 3

Cifră zecimală	Correspondent exces de 3
0	0011
1	0100
2	0101
3	0110
4	0111
5	1000
6	1001
7	1010
8	1011
9	1100

Coduri binare pentru numere zecimale – Exces de 3

□ Dezavantaje:

- obținerea reprezentării în excess de 3 este mai complicată comparativ cu reprezentarea BCD
- nu este un cod pozițional

□ Avantaje:

- permite o implemenare mai facilă a operației de adunare față de codul BCD
-

$b_3b_2b_1b_0$	$b_6b_5b_4$									
	000	001	010	011	100	101	110	111		
0000	NUL	DLE	SP	0	@	P	'	p		NUL
0001	SOH	DC1	!	1	A	Q	a	q		SOH
0010	STX	DC2	"	2	B	R	b	r		STX
0011	ETX	DC3	#	3	C	S	c	s		ETX
0100	EOT	DC4	\$	4	D	T	d	t		EOT
0101	ENQ	NAK	%	5	E	U	e	u		ENQ
0110	ACK	SYN	&	6	F	V	f	v		ACK
0111	BEL	ETB	'	7	G	W	g	w		BEL
1000	BS	CAN	(8	H	X	h	x		BS
1001	HT	EM)	9	I	Y	i	y		HT
1010	LF	SUB	*	:	J	Z	j	z		LF
1011	VT	ESC	+	;	K	[k	{		VT
1100	FF	FS	,	<	L	\	l			FF
1101	CR	GS	-	=	M]	m	}		CR
1110	SO	RS	.	>	N	^	n	~		SO
1111	SI	US	/	?	O	_	o	DEL		SI
										US
										DEL

American Standard Code for Information Interchange (ASCII)

litera **A** are primele 3 pozitii (765) secventa 100, iar pe urmatoarele 4 poz

$b_3b_2b_1b_0$	$b_6b_5b_4$									
	000	001	010	011	100	101	110	111		
0000	NUL	DLE	SP	0	@	P	'	p		NUL Null
0001	SOH	DC1	!	1	A	Q	a	q		SOH Start of heading
0010	STX	DC2	"	2	B	R	b	r		STX Start of text
0011										ETX End of text
0100										EOT End of transmission
0101										ENQ Enquiry
0110										ACK Acknowledge
0111										BEL Bell
1000										BS Backspace
1001										HT Horizontal tab
1010										
1011										
1100										
1101										
1110										
1111										

litera **A** are primele 3 pozitii (765) secventa 100, iar pe urmatoarele 4 pozitii (4321) secventa 0001. Deci A=(1000001) !

American Standard Code for Information Interchange (ASCII)

Întrebări?

**Enough Talking Let's Get To It
!!Brace Yourselves!!**

